

DOWN

AUSTRALISKA NYA ZEELÄNDSKA VÄNSKAPSFÖRENINGEN ☆ WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

UNDER

NR 1 / 2013

NICK CAVE & THE BAD SEEDS

intervju + recension

FISKEÄVENTYR *i Auckland*

HUSBILS- SEMESTER *på Nya Zeeland*

THE GRAND CIRCLE *Tasmanien runt*

B.Y.O, Barbie & Beetroot?
Nyheter & medlemsförmåner
The Swan Bell Tower / Whitsundays
Hells Gate i Rotorua / Stewart Island

THE BELL TOWER

Besök VÄNSKAPSFÖRENINGENS NYA HEMSIDA

På hemsidan hittar du senaste nytt om evenemang, nyheter, medlemsförmåner och tips. Du kan läsa artiklar, reseskildringar och få information om working holiday, visum mm.

WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

Bli medlem

**I AUSTRALISKA NYA ZEELÄNDSKA
VÄNSKAPSFÖRENINGEN**

Medlemsavgift 200:- kalenderår. Förutom vår medlemstidning erhåller du en mängd rabatter hos företag och föreningar som vi samarbetar med. Att bli medlem utvecklar och lönar sig! Inbetalning till PlusGiro konto 54 81 31-2. Uppge namn, ev. medlemsnummer och e-postadress.

*Det känns inspirerande
& fantastiskt kul att få skriva årets
första ledare i detta nr 1 år 2013.*

Nytt år och ny layout på Down Under, dessutom en massa spännande aktiviteter på gång i kalendern. Jag vet att många av er under våra kallaste månader, november till februari varit på besök i våra länder Australien och Nya Zeeland. Jag tycker det är lika spännande varje gång att få höra om vad ni upplevt och varit med om. Skriv gärna och berätta om era resor till oss på Down Under. Den 10 februari hade vi årsmöte i Lund, ett möte som även innehöll en spännande föreläsning av vår ordförande Erwin Apitzsch. Föreningens samarbete med Studieförbundet gjorde att vi kunde använda oss av deras lokaler, något vi är mycket tacksamma över. Vi hoppas kunna besöka Studieförbundet på flera platser runt om i landet under året. På plats var även styrelsemedlemmarna Margot Garmelius och Tomas Eisner som berättade om sin resa i Australien och på Nya Zeeland. Jag var, om än inte i Australien så åtminstone på vad som räknas som australisk mark den 11 december då jag och min sambo var inbjudna till en fantastisk middag med Australiens ambassadör Paul Stephens och hans fru i Stockholm. Förutom oss så var ett tjugotal personer med koppling till den australiska communityn i Sverige inbjudna, bland andra medlemmar i the Australian Business Group Sweden och the Mirrabooka Club (an Australian expat club) i Göteborg. Middagen som bestod av både mingel, förrätt, huvudrätt och efterrätt ägde rum hemma hos familjen på Östermalm i deras ambassadörsbostad. En synnerligen trevlig tillställning, inte var dag man är på middag hos en ambassadör. Mr Stephens presenterade Australiska Nya Zeeländska Vänskapsföreningen inför hela gruppen när vi satt till bords och nya kontakter knöts. Ni missar väl inte TUR-mässan 21 – 24 mars i Göteborg där ni kan möta researrangörerna som hjälper er med resan Down Under. Om vi inte ses på mässan så hoppas jag att vi

möts vid något av våra arrangemang under året för att prata Australien och Nya Zeeland.

Lars Wallin
Chefredaktör

The Grand Circle - Tasmanian runt 5

Husbilssemester 8

Nick Cave & The Bad Seeds 12

NNEHÅLL

4 ORDFÖRANDEN HAR ORDET

7 FISKEÄVENTYR I AUCKLAND

11 B.Y.O, BARBIE & BEETROOT?

14 NYHETER & MEDLEMSFÖRMÅNER

15 THE SWAN BELL TOWER

WHITSUNDAYS 16

HELLS GATE I ROTORUA 17

STEWART ISLAND 18

BLI MEDLEM / FÖRMÅNER 19

DOWN UNDER
c/o Erwin Apitzsch
Nordmannavägen 4
224 75 Lund

ISSN 2001-1121

www.australien-nyzeeland.se

REDAKTION
Chefredaktör: Lars Wallin
lars@larswallin.nu, +46 73 7544 020

Ansvarig utgivare: Erwin Apitzsch
erwin.apitzsch@psy.lu.se, +46 70 8144 865

Annonsering: Tomas Eisner
tomas.eisner@telia.com, +46 8 458 05 57

Layout: Elisa Heleä / Bridal Magazine Group

Framsida: Bell Tower, Perth.
Foto: Lars Kongstad

Redaktionen delar ej nödvändigtvis
åsikter som framförs i artiklar.

ORDFÖRANDEN

Erwin Apitzsch

har ordet

49,6 grader varmt. Den temperaturen uppmättes den 12 januari i South Australia och utgjorde toppnoteringen i den varmaste januarimånaden i Australiens historia. Hettan medförde flera bränder och följdes av stora regnmängder och översvämningar. I New South Wales utlystes katastrof-tillstånd och på Tasmanien var flera tusen personer tvingade att lämna sina hem. Bränder kan orsaka mycket lidande och kan uppstå av naturliga orsaker, men att pyromaner med flit tänder på känns helt oacceptabelt. Tyvärr är detta en realitet.

Vänskapsföreningen flyttade under förra året fram sina positioner på en rad områden. Vi har nu ambassadörer både i Australien och Nya Zeeland med uppgift att ge råd och tips till våra medlemmar, men också att skapa kontakter som kan leda till förmånserbjudanden. Vi öppnade möjligheten för organisationer att bli medlemmar och inledde ett samarbete med Studieförbundet om kulturevenemang. I samband med föreningsstämman i februari hölls ett sådant kulturevenemang i Lund och förhoppningsvis kan flera sådana äga rum under innevarande år. Ett arrangemang är planerat i Luleå i mars månad. För att det skall bli riktig fart på dessa evenemang behöver vi dock hjälp av våra medlemmar. Det är genom era erfarenheter och foton som vi kan sprida kunskap och upplevelser till andra som planerar att besöka våra destinationsländer. Hör gärna av er så att vi kan bilda en pool

av föreläsare och därmed arrangera medlemsträffar i hela landet i samarbete med Studieförbundet.

Under förra året försökte vi lansera specialresor i Vänskapsföreningens regi. Kangaroo Hoppet (Australiens Vasalopp), Great Ocean Road, Aboriginer i Arnhem Land och vinprovning var några av de förslag på resor som erbjöds. Vi tror fortfarande att sådana specialresor skulle uppskattas, men hittills har vi inte fått den respons som vi hade hoppats på.

Även andra specialresor än de nämnda kan arrangeras, så det är bara att höra av sig med resmål och syfte.

En angelägen uppgift för styrelsen är att engagera fler studenter som medlemmar. Vi vet att både Australien och Nya Zeeland är attraktiva länder att arbeta och studera i. Under året kommer vi att försöka etablera ett samarbete med Sveriges Förenade Studentkårer, samla erfarenheter av värde för studenter i en kunskapsbank och presentera dessa på landets universitet och högskolor.

Ett intressant och spännande år ligger framför oss. Jag hoppas att vi får igång de olika projekten och på en livlig verksamhet i föreningen. ★

Text & Foto: Gunnel Karlsson

THE GRAND CIRCLE

- *Tasmanien Runt*

Cataract Gorge

Efter tre kortare flygturer från Taupo på Nya Zeelands Nordö hamnade vi i Hobart på Tasmanien. Vi hade beställt paketet Grand Circle från vår resebyrå My Planet och hämtade vår stora hyrbil som vi genast döpte till Sherman (efter den amerikanska stridsvagnen) eftersom den var så stor, och snirklade oss i mörkret fram till hotellet. Efter några timmars sömn vaknade vi upp i ett soligt och vackert Hobart.

Vi hade en lång körsträcka framför oss så efter frukost på ett trevligt fik, Harbour Light Cafe, gav vi oss i väg över bergen till västkusten. Att Tasmanien skulle visa sig ha ännu slingrigare och backigare vägar än Nya Zeeland blev en överraskning. De 30 milen tog en bra stund att köra. Många kurvor var märkta högst 25 km per timme. Vi stannade till i Lake St Claire National Park och i gruvstaden Queenstown på vägen.

Vi nådde framåt kvällen fram till det lilla samhället Strahan, som ligger på västkusten. Staden kan bäst beskrivas som sockersöt; gulliga hus och restaurerade pionjärbyggnader. Hotellets annex, ett ombyggt

stall, hade endast en-glas-fönster så det var tur att det fanns värmeelement, eftersom nätterna på Tas kan vara kalla.

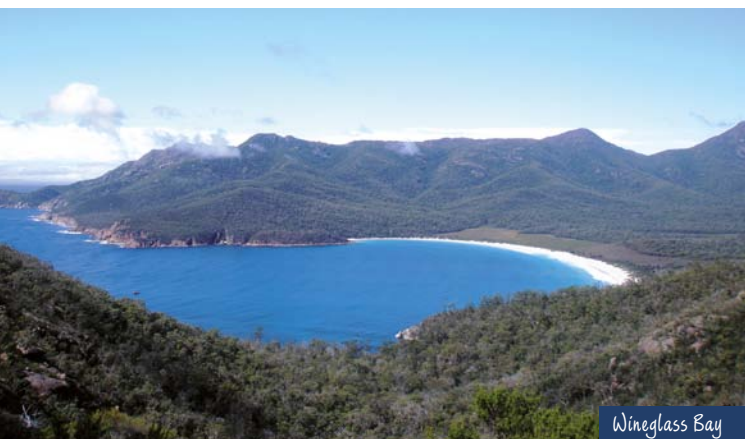
Nästa dag körde vi vidare på de slingrande vägarna till Cradle Mountain National Park. Här väntade en stor överraskning. Vi fick närbildkontakt med de vilda djuren. En wombat bodde under shoppen, andra gick långsamt över vägen strax framför bilen. Kängurur betade mellan stugorna. En wallaby diade sin unge mitt framför vår förstutrapp. Ytterligare ett skådespel fick vi senare på kvällen när en opossum närgånget kom och hälsade på. Den satte sig utanför ytterdörren och såg på oss med bedjande ögon. Troligtvis hade någon matat den tidigare. Den stod kvar en bra stund, sprang upp och ner för räcket och takbjälkarna och underhöll oss en bra stund. Mycket söt och gullig! Tidigare på kvällen såg vi en tasmask devil som hastigast under en parkerad bil.

Nästa dag var det underbart vackert och soligt. Vi tog en tur till berget som är en symbol för Tasmanien, Cradle Mountain. Två taggiga

Wallaby

"Jag satte mig en stund på terrassen eftersom det var så varmt. Rätt som det var hoppade en opossum upp på balkongräcket och satte fart mot mig."

Wineglass Bay

toppar som skulpterats av glaciärer. Det var vackert och rogivande att vandra runt sjön som ligger vid bergets fot. Vi stannade även till på en djurpark där tasmanian devils föds upp för att få en chans att studera djuren i närbild. Ungarna är otroligt söta. De vuxna djuren är lite mer skräckinjagande.

Dagen därpå blev det dags för Launceston, Tasmaniens andra stad med 75 000 invånare. Vi bodde vackert på en pir nere vid Derwent River. Vi hade bara en natt här, men hann i alla fall utforska en del av Cataract Gorge, ett vilt område nästan mitt i stan. Klippor, tumlande vatten, busklandskap och djurliv. I staden var det fullt av historiska byggnader från 1800-talet.

Koru

Färden gick vidare till St Helens, en fiskeby på västkusten med Tasmaniens största fiskeflotta. Har även, enligt Conde Nast Traveller, världens näst bästa stränder, Bay of Fires. St Helens användes först som bas för valfångstfartyg. När tennfyndigheter upptäcktes på 1870-talet fungerade St Helens som hamn för gruvorna. Då fick även St Helens en landsväg som förband staden med övriga Tasmanien. Tidigare var det endast möjligt att ta sig till St Helens per båt.

Dagen efter slapp vi äntligen de vindlande vägarna eftersom färden gick längs kusten där det var lite plattare relativt sett. Vi kom fram till Freycinet National Park, tog en promenad på en vacker strand, åt middag med vacker utsikt över bukten och gick långsamt tillbaka till vår stuga och lyssnade på alla syrsor. Jag satte mig en stund på terrassen eftersom det var så varmt. Rätt som det var hoppade en opossum upp på balkongräcket och satte fart mot mig. Släppte boken jag läste och sprang snabbt in och stängde balkongglasdörren. Sedan fick vi återigen ett skådespel "på storbildsskärm" med oss på insidan och opossumen på utsidan. Vem tittade på vem?

Opossum

Dagen efter var det "dogfight" mellan två opossummer utanför stugan. Dagens upplevelser var annars de vackra kustbergen och stränderna. En brant väg ledde upp till en utsiktsplats där Wineglass Bay kunde beskådas. Bukten är en berömd, perfekt halvmåneformad, eller om man så vill vinglasformad strand. Dagen hade börjat mulet och dimmigt efter ett häftigt regn under natten. Efter en stund uppe på utsiktsplatsen löstes plötsligt morgonens dimmoln upp och stranden kunde fotograferas.

Cradle Mountain

Ytterligare en bilfärd tog oss tillbaka till Hobart. Här studerade vi det ombyggda varvs- och hamnområdet; en stor mängd vackra berömda byggnader, tidigare magasin och fabriker nu ombyggda till caféer, restauranger och affärer. Här finns även Constitution Dock, målet för den årliga regattan Sydney to Hobart Yacht Race. Vi bodde på en pir i hamnen i ett ombyggt magasin med utsikt över segelfartyg, färjor, ångfartyg, besökande polarforskningsfartyg, vattentaxi och hade Mount Wellington som bakgrund.★

FISKEÄVENTYR i Auckland

Text & Foto: Åsa Duffy

Auckland är välsignad med två kuster och två hamnar inom bara några kilometer från varandra och har därför ett stort utbud av fiskemöjligheter. Hamnen Waitemata och Haurakigolfen är kända för den stora tillgången av snapper men här finns också kingfish och många andra arter. Fisket för dagen är dock snapper. Oavsett om du är nybörjare eller van fiskare är det absolut en upplevelse att åka ut på havet och fiska när du är i Auckland. Det finns olika båtar att välja bland, hel- och halvdagsturer året runt men den bästa månaden är förmodligen februari. Vi väljer en heldagstur på båten MV Tracker som har rum för 15 fiskare och gör kryssningar på 20 knop ut i golfen. Båten är välutrustad med den senaste elektroniken och har alla bekvämligheter för en heldag på havet. Vi gav oss iväg vid 9-tiden på förmiddagen och åkte en bit ut från land, men höll oss fortfarande inomskärs. Vi fiskade med båtens utrustningar och använde oss av bottenmete med betesfisk och bläckfisk. Vi fiskade på ungefär 20-25 meters djup. Det tog inte lång tid förrän det första hugget kom och den första snappern drogs upp. Efter den så följde ett trettiotal fiskar, där de flesta var i 3-4 kilos klassen. Det var en mycket bra dag, men så är Auckland ett världsberömt fiskeområde. Vi hade också tur med vädret, varmt, lite vind och lagom med sol. Några av oss hade aldrig fiskat tidigare medan andra hade mer erfarenhet. Vår kapten och vår skipper var otroligt hjälpsamma och trevliga och de hjälper till med att sätta på betet och justera utrustningen så man behöver bara koncentrera sig på själva fisket. Vi åker ut ett stycke förbi Devenport och mot Whaiki Island där vi gjorde vårt första stopp. Enligt landets fiskerilagar får fisken inte vara mindre än 27 centimeter, så alla som inte håller

måttet kastas tillbaka. Det finns också ett maxantal för hur många man får ta upp och det är 10 stycken per person. Den här fisken, som även kallas reddie eller röd snapper, är en älskad fisk bland sportfiskare runt om i världen och det är en mycket fin matfisk. Snapper finns genomgående runt hela Nordön. Den förekommer oftast runt den övre tredjedelen av Sydön, men förrirade sig längre söderut i sommar. Fisken har en stark käke och har man väl fått den på kroken följer en envis kamp. Fisken trivs i vatten på 150 meters djup och den lever i sand eller lera nära botten. Vi fiskar med agn nära botten och de största vi fick upp vägde ungefär 7,5 kilo. När en så stor fisk hugger på kroken är det extra spännande även om jag måste ta hjälp att få upp den på båten. Den genomsnittliga storleken på snapper är cirka 1-2 kilo, men kan vara större eller mindre i vissa områden eller under vissa år. Riktigt stora exemplar kan väga så mycket som 15 kilo och man kan ju bara föreställa sig att det måste vara en rätt imponerande kamp.

Fisket i Auckland är inte bara efter Red Snapper, utan det finns ett flertal andra intressanta arter. Kingfish, en uppskattad släkting till tonfisken, är också ganska vanlig här. Kostnader? Ja, det varierar beroende på antal personer och båt, men en heldagstur på den här lite lyxigare båten gick på 160 NZD (990 SEK) per person. Detta var dock inomskärsfiske i en ganska stor mindre båt. Om man vill ut en heldag och jaga Marlin och tonfisk ute på öppna havet får man nog räkna med lite till.★

För mer information se: www.nzfishingsafaris.co.nz

Efter två semestrar i husbil i Nya Zeeland – tre veckor i november 2006 och fyra veckor i november 2010 – vill vi gärna dela med oss av våra erfarenheter, både bra och dåliga. Vi tycker att vi lärde oss en del på första resan, och mycket fungerade bättre andra gången. Husbilslivet var helt nytt för oss, men som de göteborgare vi är, brukar vi tillbringa våra semestrar i segelbåt, och har alltså en viss vana vid något primitiva förhållanden och små ytor.

Cathedral Cove

Kenepuru Head

Praktiska tips för en lyckad **HUS**

Tid på året

Eftersom vi inte i första hand är ute efter värme och bad, så är november i vårt tycke den perfekta månaden att åka. Det är försommar, ofta fint väder och inte så varmt. Turistsäsongen har inte kommit igång på allvar än, vilket gör att man för det mesta slipper trängas på vägar och campingplatser.

Ankomst/avresa Nya Zeeland

Vi landade i Auckland, och reste hem från Christchurch båda gångerna. Första resan bokade vi hotellrum första och sista natten, dels för att det verkade bekvämt, dels för att slippa köra bil direkt vid ankomsten. Men det blev mest lite krångligt: Först taxi med bagage och allt, från flygplatsen till centrum, sen taxi tillbaka till flyg-

platsen nästa dag för att hämta ut husbilen. Och samma sak fast omvänt i Christchurch. De flesta hyrbilsföretagen finns vid flygplatserna, ofta med gratis skyttelbuss till/från hyrbilsföretagets kontor.

Andra resan förbokade vi istället en plats på Ambury Park Campground i Auckland, några kilometer från flygplatsen. Den korta sträckan gick utmärkt att köra även med den jetlag vi skaffat oss efter 35 timmars resa. En kort promenad i den rofyllda parken, ner till vattenbrynet var allt vi orkade, sen kraschade vi i husbilens dubbelsäng, lyckliga över att vara framme, och sov i 12 timmar.

Även inför hemresan bokade vi en plats, på North & South Holiday Park i närheten av flygplatsen i Christchurch, för att snabbt kunna vara

på plats och lämna in husbilen på morgonen den dag vi skulle resa hem.

Väskor

Första gången hade vi våra vanliga stora bagar på hjul, praktiska och rymliga – på vanliga resor. En husbilssemester är något annat, upptäckte vi. Väskorna var på grund av sitt hjulunderrede helt omöjliga att få in i något stuvutrymme i bilen. Första resan var vi tre personer, och hade en husbil med en sovplats ovanför bilens förarhytt. Där kunde vi långa upp väskorna dagtid, men de blockerade hela golvutrymmet i bilen när vi hade bäddat.

Inför andra resan skaffade vi därför stora mjuka bagar utan hjul. Haglöfs har en bra modell som finns i flera storlekar. När man hade

packat upp det nödvändigaste, gick det att knöla ihop bagen så pass att den gick att få in i utrymme under sofforna, en väska under varje soffa. Perfekt!

Sovutrustning

Oftast ingår sängkläder i husbilshyran, men båda gångerna fanns det från början bara ett täcke, eftersom det är dubbelsäng i bilen. Vi skulle aldrig kunna sova om vi måste slåss om täcket på nätterna, så vi fick säga till om ett extra täcke/påslakan, och det gick bra att få utan extra kostnad.

Något annat vi upptäckte var att det kan vara fruktansvärt kallt på nätterna. Andra resan tog vi därför med oss varsin sovsäck också, och den var guld värd ibland, framför allt på Sydön. En natt strax söder om Arthurs Pass behövdes både rejält underställ, sovsäck och täcke. Härligt friskt och skönt! Det finns ofta en värmare i bilen, men vår lät så mycket att vi för det mesta undvek att använda den.

Försäkringar

Se till att ha alla försäkringar som går att få, inklusive självriskeliminering. Betänk att du ska köra ett stort brett åbåke till bil, på "fel" sida av vägen, sittande längst ifrån vägkanten. Dessutom på nyzeeländska vägar som alltid är smala, och ofta slingriga.

Jag fick på vår första resa erfara att just den kombinationen kan vara vanskelig, när jag i en vänsterkurva strök vänster sida av bilen utefter ett avbärarräcke så att det blev ett stort skrapmärke utefter hela sidan. Som tur var hade vi tecknat den högsta möjliga försäkringsnivån (då kallad "no worries"), så vi behövde inte betala något extra.

Körtider

Det tar alltid längre tid att köra en sträcka i Nya Zeeland än man har tänkt sig, speciellt om man kör husbil. Det går inte att räkna mil och jämföra med hur lång tid det skulle ta att köra i Sverige. Vägarna är oftast av hyfsad standard, men smala, och ofta slingrar de sig upp och ner över bergskamrar. Hastighetsgränserna verkar snarast vara ett uttryck för nyzeeländarnas berömda äventyrlighet – 100 km/tim överallt utanför tätort, även på smala vindlande grusvägar. I hårnålskurvorna, som är mycket vanliga, har man hjälpsamt satt upp skyltar med rekommenderad hastighet, och den är ofta mellan 25 och 35 km/tim. Inom tätort är hastighetsgränsen 50 km/tim. Det finns många hemsidor på nätet med beräknade körtider. Jämför ett antal sådana, och lita möjligen på den som anger längst körtid.

Kör man husbil bör man dessutom köra åt sidan ofta för att släppa förbi bilarna bakom, det kan vara svårt att köra om på de smala vägarna.

Sen måste man lägga till tid för att stanna och beundra utsikten, och fotografera, nästan varannan kilometer ibland. Det är näst intill kriminellt att skynda sig igenom detta vackra land.

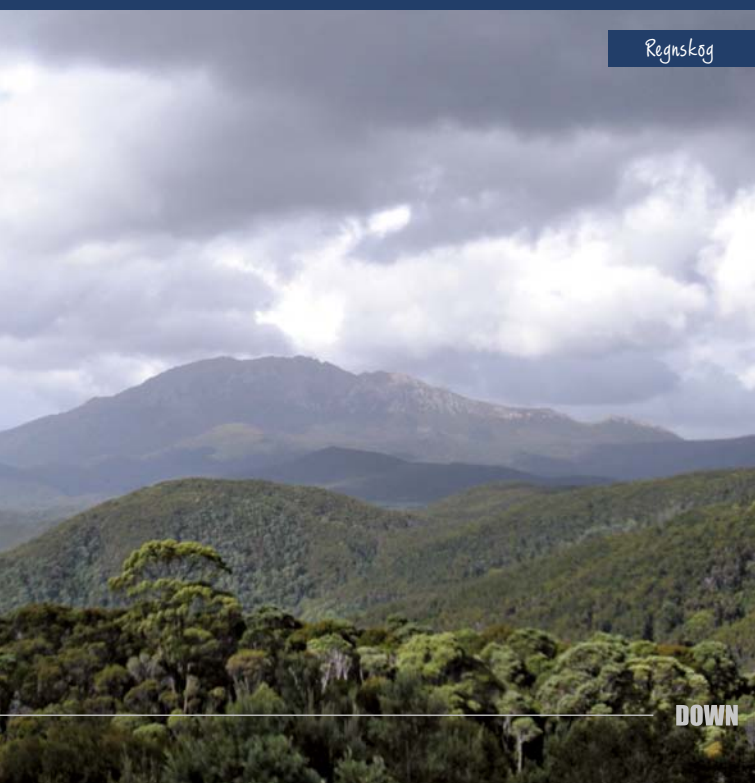
Campingplatser

Det finns gott om bra campingplatser över hela landet. Första resan tänkte vi mest hålla oss till en av de större kedjorna, "Top 10", som finns på många ställen, och köpte därför ett medlemskort som skulle ge oss viss rabatt. Det fungerade ganska bra, förutom att vi blev lite styrda i vår körplanering av var dessa campingplatser fanns. Standarden är överlag bra, men vi upptäckte att det gäller för de flesta campingar.

Det finns förutom de vanliga campingplatserna (ofta kallade "holiday parks") också enklare ställen, som drivs av Department Of Conservation (DOC), Nya Zeelands motsvarighet till Naturvårdsverket. Detta är mycket enkla uppställningsplatser, med vatten och möjligen toalett som enda facilitet. Priset är också därefter, och man sköter själv betalningen, genom att ta ett kuvert ur en väderskyddad låda, fylla i en blankett och lägga den tillsammans med betalning (motsvarande cirka 60 SEK) i en låst "honesty box". DOC-campingar finns ofta på vackra platser i nationalparkerna, där man inte vill ha stora holiday parks.

Inför den andra resan hittade vi på Kart-

BILSSEMESTER i Nya Zeeland

centrum HEMA Maps "Camping New Zealand", spiralbunden i A4-format, som snabbt blev en favorit. Det är en förteckning över mer än 1 100 campingplatser, både stora och små, inklusive DOC-campingar, lätta att hitta via kartor. För alla campingar finns en symbolista med "site facilities", en kortare vägbeskrivning och GPS-koordinater. Ofta har författarna också med egna kommentarer och rekommendationer. Detta gjorde oss mycket friare i vår planering, det gick alltid att hitta en camping i närheten av den plats vi ville åka till.

Undvik vildcamping. Även om det för det mesta är tillåtet, ogillas det av lokalbefolkningen. Och även i ett tryggt land som Nya Zeeland utsätter man sig för en viss risk genom att sova i sin husbil på en parkering eller utefter vägen.

Färjan

Om man tänker sig att ta med bilen på färjan över Cook Strait mellan Nord- och Sydön, så bör man boka plats i god tid, det går bra att göra via Internet. Det finns två stora färjebolag, Interislander och Bluebridge. Överfarten tar lite drygt tre timmar, och färjorna har restauranger och caféer.

Maten

Första resan ville vi vara lite bekväma, och köpa halv- och helfabrikat från affärernas frysdiskar. Det var ett misstag. Nya Zeelands matkultur – åtminstone färdigmaten – har fortfarande alltför mycket kvar av engelska influenser (tänk smaklösa friterade klumpar av odefinierbart innehåll).

Vi insåg snart vårt misstag, så vi bytte tak-

tik. Det är hur lätt som helst att få tag på fantastiska råvaror – kött, fisk, grönsaker och frukt håller mycket hög klass. Att fräsa ihop lite strimlat kött, strimlade grönsaker och kanske tärnad kumara (sötpotatis), och hälla på lite god Pinot Noir från Central Otago som rödvinssky, är nästan lika enkelt som att koka pasta till fryslådans otäcka innehåll. Och om man dricker vin till maten ska det naturligtvis vara inhemskt, både vitt och rött vin håller hög klass.

Guldskorn

Vi måste ju också dela med oss av några av de ställen som fått oss att återvända, och som kommer att få oss att återvända fler gånger:

Coromandel – En fin halvö på östsidan av Nordön, semesterparadis för Aucklanders. Missa inte Cathedral Cove!

Te Urewera – Största urskogen på Nordön, täcker större delen av området mellan Rotorua och Wairoa. I södra änden finns en stor sjö, Waikaremoana, och många vandringsleder.

Marlborough Sounds – Längst i nordost på Sydön. Långsträckt havsvikar och skogbeklädda berg. Vill man fotvandra finns Queen Charlotte Track, en av "the great walks" i Nya Zeeland. Vi hittade lugnet i Kenepuru Head, enkelt att ta sig till med bil.

Abel Tasman National Park – Väster om Marlborough Sounds, norra Sydön. Nya Zeelands minsta nationalpark, tyvärr knötkfull med turister från mitten av december till slutet av januari, men annars ett mycket vackert ställe. Stränder med guldgul sand, avbrutna av bergsryggar med tempererad regnskog. Här finns också vandringsleder, som Abel Tasman Coastal Track, och

massor med operatörer som erbjuder vattentaxi och charterbåtturer.

West Coast – Sydöns västkust, speciellt området kring Paparoa National Park. Det är en lika mäktig upplevelse varje gång man kommer körande inifrån landet, och ser havet, bränningarna och de höga bergen som stupar ner mot små smala sandstränder.

Fiordland – En båttur på Doubtful Sound är oförglömlig!

Banks Peninsula – Halvön utanför Christchurch, alltför lätt att missa. Ta gärna den vackra omvägen via Summit Road som går längs den gamla vulkanens rygg, och sedan slingrar sig ner mot byn Akaroa, en gammal fransk koloni, där man kan hitta underbara franskinspirerade restauranger.

Inte lika kul

Sandflugor. Kan låta harmlöst, men ger bett som kliar mer infernaliskt än något annat. Speciellt Sydön är utsatt, glöm inte att smörja in dig med någon bra "insect repellent", från början/mitten av november och framåt. Det finns giftfria oljor som är lika effektiva som de giftiga insektsmedlen.

En hjälpsam apotekare i Motueka kom fram till mig, log och sa "Ah, the Sandfly Dance – can I help you?" när han såg hur jag stod och gned fötterna emot anklarna när jag letade i hyllorna. Jag fick med mig en hydrokortisonkräm 1%, och det som blev min räddning: en bedövningskräm som hette "Paraderm Plus". De bett jag fick på fötterna kliade av och till i över en månad efter det att vi kommit hem. Tur att de trevliga minnena var så många fler!★

Abel Tasman

Marlborough Sound

Det finns en hel del saker som är typiska för länderna Down Under och här kommer en lista över de mest utmärkande uttrycken som kan vara bra att känna till.

Text & Foto: Åsa Duffy

B.Y.O, BARBIE & BEETROOT?

Barbie

Är detsamma som BBQ och att umgås med vännerna kring grillen är något som folk älskar Down Under. Så gott som alla äger en grill. Jag har aldrig träffat en människa som inte gör det - och det vanligaste är gigantiska gasolgrillar. Man grillar precis allt, korv, kött, kyckling, fisk och korv och det är oftast knytalas som gäller när man träffas framför grillen.

B.Y.O

Betyder bring your own det vill säga "ta med ditt egna" och är vanligt förekommande på många restauranger. Det betyder att man tar med sig eget vin eller öl och ibland betalar man en så kallad "corkage", serveringsavgift för detta.

Vegemite och Marmite

Är ett älskat pålägg som är standard i var mans kylskåp. Pålägget är gjort av jästextrakt, en restprodukt från öltillverningen och innehåller stora mängder b-vitaminer och äts på en skiva rostat bröd, gärna med avocado.

Affischer mot regeringen

Ja det är precis som det låter och det ser man ofta. En del sätter till och med upp plakater i sina trädgårdar. Det kan vara protester mot oljeborrning, utförsäljning av statliga bolag eller beslut som regeringen har fattat och som man protesterar mot.

Rödbetor

Säg vad man inte kan ha dem till? Det finns inga gränser och både aussies och kiwis älskar rödbetor, inlagda, rostade och så klart färska. Mc Donalds har "aussie burger" på menyn och det betyder hamburgare med en skiva rödbeta. I Nya Zeeland kallas densamma för kiwiburger.

Förkortningar

Att förkorta både namn och ord är vanligt förekommande. Dessutom har många för vana att lägga till ändelsen o på ord. Ett exempel på det är att många australiensare kallar Afternoon för "Arvo". Maccas är förkortning för McDonald's. Salvos är förkortning för Salvation Army (fräls-

ningsarnén), "mash" är potatismos och "pressy" betyder present.

Tim Tams

Arnott's Tim Tams är definitivt en favorit i Australien och så även i Nya Zeeland. Vartannat hushåll bjuder på dessa chokladkex och det finns en massa varianter och smaker.

Thongs/Jandals

Detta är smeknamnen för sandaler eller "flip flopps". I Nya Zeeland går de vanligen under namnet jandals medan man i Australien kallar dem för thongs.

Enligt Wikipedia blev thongs populära i Australien under OS i Melbourne 1956. Att gå i sandaler året runt är vanligt, såvida man inte helt enkelt går barfota, vilket inte heller är särskilt ovanligt att se mitt i städerna och bland alla samhällsklasser. Man ser det ute på gatan och inne i butiker både sommar som vinter.★

Nya albumet!

Push the sky away
är ett mästerverk.
Intervju + recension.

NICK CAVE

Text & Foto: Lars Wallin

& *The Bad Seeds*

År 1957 föddes Nick Cave i den lilla staden Warracknabeal i Australien. En trist och händelsefattig småstad belägen drygt fyra timmars bilresa från Melbourne. Räddningen stavades musik. När Nick för första gången hörde Leonard Cohen öppnades en ny värld. År 1973 startade Nick sitt första band tillsammans med skolkamraten Mick Harvey, gruppens namn var *The Boys Next Door*. Tonåren tillbringades i storstaden Melbourne där bandet tog sig från klubbarna i St Kilda till storstäder som Sydney, Brisbane och Perth. Bland de artister som påverkat och inspirerat Nick Cave och hans kompisar mest i tonåren nämner Cave ofta det australiska punkbandet *The Saints*. Efter ett hundratal spelningar och två plattor byter man 1980 namn till *The Birthday Party* och packar väskorna för flytt till London. Rastlösa och kreativa flyttar de två år senare vidare till Berlin i Västtyskland. Nick Cave flyttar sedan tillbaka till London där han planerar ett sidoprojekt som soloartist, bland kompositörerna som snart kommer att kallas *The Bad Seeds* finner man förutom barndomsvännen Harvey namn som Blixa Bargeld (Einstürzende Neubauten), Barry Adamson (Magazine) och Jim G Thirlwell. År 1983 flyttar Nick Cave hem till Melbourne igen innan det något år senare bär av tillbaka till Berlin. Idag bor Nick Cave i Brighton. År 1984 bildas officiellt *The Bad Seeds*.

Nu vid 55 års ålder och 15 skivor i bagaget med *The Bad Seeds* står Nick Cave på toppen av sin karriär. De tidigare parhästarna Blixa och Harvey har lämnat bandet men med Warren Ellis från Dirty Three har Cave funnit ännu en partner att skapa magi tillsammans med. Paret har förutom att kampera ihop i *The Bad Seeds* även skrivit filmmusik, larmat i *Grinderman* och nu skapat något av ett mästerverk. Det är förstås inte bara dessa två, Nick lovordar hela bandet i alla intervjuer. Han tar med sig idéer till låtar som bandet sedan tar sig an. Det råder dock ingen tvekan om att Cave och Ellis funnit varandra, lyssnar man på vad de gjort tidigare och lyssnar man på filmmusiken hör man tydligt att det var precis så här *Push The Sky Away* skulle komma att låta. Ödesmättat, suggestivt, vackert och vemodigt. Öppningsspåret *We Know Who U R* är något av det vackraste Nick Cave & *The Bad Seeds* släppt ifrån sig. Mitt personliga favoritspår är låt nr fyra *Jubilee Street*. Här har Cave lyckats skapa ett riktigt litet mästerverk. Har ni inte sett videon till låten så rekommenderas ett besök på YouTube. I rollerna återfinns bland andra hans vän och skådespelare Ray Winstone som vi sett i bland annat Caves film *The Proposition*. *Mermaids* är ännu ett favoritspår, så vackert att man nästan önskar att det vore hösten som stod för dörren.

Albumet är producerat av Nick Launay och inspelat på La Fabrique i södra Frankrike, är *Nick Cave & The Bad Seeds* femtonde studioalbum. Låtlistan ser ut enligt följande: 1. *We No Who U R* / 2. *Wide Lovely Eyes* / 3. *Water's Edge* / 4. *Jubilee Street* / 5. *Mermaids* / 6. *We Real Cool* / 7. *Finishing Jubilee Street* / 8. *Higgs Boson Blues* / 9. *Push The Sky Away*.

Efter det att Mick Harvey lämnat bandet för att satsa på sin solokarriär har Nick Cave bjudit in sin ungdomsidol och vän Ed Kuepper från *The Saints*, som gitarrist. På skivan *Nocturama* bjöd Nick Cave in *The Saints* sångare Chris Bailey till en duett *Bring it on*. Cave har inte glömt sina hjältar från ungdomsåren i Australien.

Down Under kontaktade Ed Kuepper för att höra hur det är att vara gitarrist i The Bad Seeds:

DU: Hej, hur é läget, länge sen sist. Vi gjorde en intervju med dig 2008 kommer du ihåg den?

Ed Kuepper: Kul att höras igen, klart jag kommer ihåg.

DU: Nick Cave har ofta berättat om hur viktiga *The Saints* var för honom när han växte upp i Australien. Kan du komma ihåg när du träffade eller såg Nick för första gången. Såg du några konserter med *The Boys Next Door*? Såg du någonsin Nick Cave bland publiken på era konserter med *The Saints*?

Ed Kuepper: Jag minns inte exakt men tror det var runt 1979 när *Laughing Clowns* bildades.

Jag såg *The Boys Next Door* i slutet av den period som de kallades då innan de blev *The Birthday Party*. Jag kommer inte ihåg om jag såg Nick på våra konserter men det finns foton med tidiga *The Saints* när man ser Nick tillsammans med Rowland Howard och Ollie Olsen i publiken.

DU: Recensionerna av det nya albumet *Push The Sky Away* säger att det är ett av de bästa på många år. Vad tycker du, har du några favoritlåtar på skivan?

Ed Kuepper: Jag tycker det är en fantastiskt bra skiva, med ett skönt flyt och uppbyggnad. Favoritspår tror jag är *Higgs Boson Blues* och *Jubilee Street*, men hela skivan är bra.

DU: Om någon som inte äger några *Nick Cave & The Bad Seeds* skivor skulle köpa tre, vilka skulle du då rekommendera?

Ed Kuepper: Svårt att svara på, men jag gillar de senare skivorna som *Push The Sky Away*, *Dig Lazarus* och den mer balladliknande *Boatman's Call*.

DU: Du befinner dig just nu på världsturné med *Nick Cave & The Bad Seeds*. Vad är den största skillanden med att turnera med *The Bad Seeds* och ditt egna namn Ed Kuepper?

Ed Kuepper: Förutom det uppenbara att jag inte får stå i centrum och spela mina egna låtar så är allt så otroligt mycket större, hela apparaten. En stor skillnad är att jag inte behöver göra så mycket, det mesta sköts och planeras av andra.

DU: Har du några favoritlåtar på setlistan när ni spelar live?

Ed Kuepper: Turnén har ju precis startat men *Jack The Ripper* är en favorit.

DU: *Nick Cave & The Bad Seeds* kommer till Sverige i november, är det något du vill hälsa till alla fans här uppe i norr?

Ed Kuepper: Hej Sveriges befolkning, kom på våra konserter!

DU: Vad är de senaste nyheterna gällande din egen musik, finns det tid för skivor, turnéer med Ed Kuepper?

Ed Kuepper: Min senaste platta *Second Winter* finns tillgänglig men jag hinner nog inte med så mycket mer just nu. Vi har ett hektiskt och innehållsrikt år framför oss med *Nick Cave & The Bad Seeds*.

DU: Tack Ed, vi ses i Stockholm

Ed Kuepper: Vi ses!★

Jeffrey Wegener (Laughing Clowns)
Ed Kuepper (The Bad Seeds)
Lars Wallin (Down Under)

Lars Wallin & Ed Kuepper 2008,
Backstage Oslo Spektrum

Nyheter & MEDLEMSFÖRMÅNER

Anders Liljeqvist
*Föreningsambassadör
i Australien*

Vänskapsföreningens ambassadör på plats i Sydney, Australien. Som medlem i AUS-NZFS kan du ställa frågor till

Anders: Anders.liljeqvist@swedesinaustralia.com

Åsa Duffy
*Föreningsambassadör
på Nya Zeeland*

Vänskapsföreningens ambassadör på plats i Auckland, Nya Zeeland. Som medlem i AUS-NZFS kan du ställa frågor till

Åsa: duffy.asa@gmail.com

21-24 mars TUR-Mässan 2013

TUR är Skandinavien's ledande mäs sa för resor och turism. Här möter du researrangörerna som kan hjälpa dig med resan Down Under. Svenska Mässan, Göteborg. www.tur.se

Motörhead Sacrifice Shiraz från Australien

Motörhead Sacrifice Shiraz Bag-in-Box är gjort på samma druva som redan blivit en succé bland fansen. Precis som vinet på flaska kommer Motörhead Sacrifice Shiraz

från Australien och har en djup röd färg med aromer av björnbär och svarta vinbär. Det är ett mycket smakrikt vin med bra kryddighet, vilket har visat sig passa både Motörheads fans och andra som vill ha ett vin med attityd och unik avsändare.

25/4 ANZAC Day på Commonwealth War Grave på Kvibergs kyrkogård i Göteborg

ANZAC Day firas varje år den 25 april, främst i Australien och på Nya Zeeland, men även i övriga samväldet. ANZAC Day firas till minne av de soldater som landsteg på Gallipoli den

25 april 1915. För mer information kontakta The Mirrabooka Club i Göteborg. The Mirrabooka Club (Aussies in Gothenburg) is a club for Aussies and New Zealanders and their friends and fans. Facebook: www.facebook.com/groups/4142842455

Nick Cave & The Bad Seeds på turné 2013

13/6 Bergenfest, Bergen.

14/6 Norwegian Wood Festival, Oslo.

15/6 Northside Festival Aarhus.

16/8 Parken Festival, Bodo.

6/11 Anexxet, Stockholm

8/11 Falconer, Köpenhamn. Utsålt

9/11 Falconer, Köpenhamn. Utsålt

australienresor.se

Australiereiser/Fijireiser söker erfaren reiseselger til vårt kontor i Oslo. Vi legger vekt på gode kommunikasjonsevner og selgerinstinkt. God erfaring fra salg av reiser i fritids- eller forretningsmarkedet er nødvendig. Destinasjonsskunnskap er fint, men vi sender deg uansett på tur til Australia så snart som mulig for å se og oppleve det vi anbefaler våre kunder.

Send søknad og CV til Martin Dahl Jespersen mdj@australiereiser.no.

myplanet.se

MyPlanet 50 år - kampanj!

Boka minst 14 dagar bilhyra och vi ger dig 1.000:- i rabatt

Att köra bil i Australien är inga problem. Den största utmaningen är att vänja sig vid att köra på vänster sida av vägen men efter ett par timmar bakom ratten så känner sig de flesta tillfreds med det.

tourpacific.se

Tour Pacific fyller 20 år!

1 februari 1993 slog vi upp dörrarna för första gången. Under de tjugo år som passerat har vi hjälpt tiotusentals kunder att få uppleva sina drömmes mål. Under hela vårt jubileumsår kommer vi att erbjuda våra kunder förmånliga priser

och erbjudanden så håll utkik på hemsida och nyhetsbrev!

kilroy.se

Gillar du att surfa? Vi kan nu erbjuda surfkurser i både Australien och Nya Zeeland. Vi har kurser både för dig som är nybörjare och för mer erfarna surfare. Se alla våra surfkurser på vår hemsida.

thaiairways.se

Upptäck alla våra fantastiska kampanjer på flygbiljetter och se vilka biljettpreiser som kan vara tillgängliga för dig.

Thumbs up from Australians for domestic beach holidays

New research by Tourism Australia has confirmed Australian beach holidays amongst the best in the world, with six out of ten Australians rating the country's iconic beach destinations as better than those in Bali, Fiji and Thailand. The Domestic Consumer Demand Survey featured six of Australia's most iconic beach holiday destinations, popular among domestic travellers:

- Gold Coast (Queensland)
- Tropical North Queensland
- Whitsundays (Queensland)
- Broome / Exmouth / Ningaloo Reef (Western Australia)
- Fleurieu Peninsula / Kangaroo Island (South Australia)
- Freycinet Peninsula / Wineglass Bay (Tasmania)

Svenska medborgare behöver visum för inresa i Australien

För elektroniska turistviseringar, ETA, hör med din resebyrå eller se information på den australiska ambassadens i Stockholm hemsida www.sweden.embassy.gov.au/stok/home.html

Se också följande direktlänk till ETA-viseringar www.eta.immi.gov.au

Perths stora turistattraktion

THE SWAN BELL TOWER

Text: Lars Wallin - Foto: Lars Kongstad

Ett måste när man besöker världens mest isolerad stad, Perth i Western Australia är stadens stolthet turistattraktion nummer ett The Swan Bell Tower. Tornet är beläget vid The Barrack St. Jetty och sträcker sig hela 82,5 meter upp i skyn. Utsikten är magnifik och bjuder på en 360 graders vy över stadens skyline, Kings Park och den vackra Swan River. The Swan Bell Tower har kommit att bli en ikon för Perth och västra Australien. Det är en fantastiskt vacker byggnad designad av arkitekten William Hames på Hames Sharley (WA) Rpy Ltd. Men kanske är det klockornas historik som imponerar mest?

Det officiella öppningsdatumet för tornet är den 10 december år 2000. Av de i antal totalt 18 klockorna finner man bland annat Australiens äldsta kyrkklocka daterad till år 1550. 12 av klockorna hängde tidigare i en av Londons mest berömda kyrkor the St Martin-in-the-Fields vid Trafalgar Square. Dessa klockor slog redan år 1588 för att fira Englands vinst över den spanska armadan. Klockorna slog även år 1942 för att fira vinsten vid slaget vid El Alamein vid andra världskriget. I 275 år slog klockorna vid Trafalgar Square för att fira nyårsafton. De slog när de nya monarkerna utsågs bland annat King George II år 1727. De slog även när Captain Cook återvände

från sin upptäckarresa år 1771. De anrika kyrkklockorna skänktes som en gåva av The Church of England till Perth år 1988.

The Swan Bell Tower sägs även vara ett av världens största musikinstrument då varje klocka sköts manuellt av en person under ledning av en klockledare. Vid lunchtid kl 12.00 - 13.00 kan intresserade antingen lyssna eller delta i klockringningen.

Förutom att vara en populär turistattraktion kan man exempelvis arrangera sitt bröllop i The Swan Bell Tower. Intill tornet finns förutom ett flertal restauranger och butiker även båtarna som enkelt tar er på utflykter till bland annat Rottne Island, Fremantle eller varför inte en kryssning på Swan River.★

Adress: Barrack Square/Riverside Dr, Perth WA 6000, Australien

Telefon: +61 8 6210 0444

Öppettider: Öppettider: 10:00 - 16:15

Kollektivtrafik: Esplanade Stn

swanbells.com.au

www.facebook.com/thebelltowerperth

För att pigga upp den grå vardagen lite brukar jag drömma mig bort till något av mina paradis. Dessa är självfallet helt olika men också lika självklart finns det en plats i mitt hjärta och huvud med blått hav, den grönaste naturen och den vitaste stranden. Det fantastiska är att denna plats finns på riktigt och inte oväntat, i Australien.

WHITSUNDAYS

- *det verkliga paradiset*

Det finns lite olika sätt att ta sig till Whitsundays men man kan gärna utgå från Airlie Beach, en liten fin "beachtown" i norra Queensland. Airlie Beach har i sig mycket att erbjuda om man som jag söker god mat, spännande människor och vackra vyer. Det finns hostel för dem som vill träffa andra backpackers och ägna sina kvällar åt att gå på nattklubb, men det passar också för dem som gärna tar en drink på balkongen och vill ta sig en stilla kvällspromenad längs stranden.

Eftersom Whitsundays är otroligt populärt finns det naturligtvis många olika sätt att upptäcka denna fantastiska ögrupp. Du kan ta en dagstur med någon av båtarna som åker ut dagligen men du kan också välja en längre båtture som inkluderar övernattnings på båten.

Jag valde att resa med en katamaran, där vi var ute i tre dagar och två nätter. Då var snorkling vid de vackraste barriärreven också inkluderat.

Första dagen möttes man vid hamnen och gick igenom allt praktiskt och fick en beskrivning av vad som väntar. Vi lämnar hamnen sen eftermiddag och denna dag är mest till för att lära känna de andra passagerarna på båten och även äta en fantastisk middag. Det var helt underbart att lugnt luta sig tillbaka och se den vackra solnedgången. När det sedan var läggdags blev det än bättre. Eftersom vädret var mycket behagligt fick vi sova under bar himmel ute på däck. Obeskrivligt!

Solen väcker dig på morgonen och en underbar känsla av förväntan och njutning sprider sig i kroppen. Vi åter frukost och sätter sedan fart mot vårt mål, Whitsunday Island. Vi rundar ön och tar oss in i land med hjälp av små båtar. Väl på ön är du väldigt fri att utforska på egen hand. Vi tar oss först upp till utsiktsplatsen. Med andan i halsen når vi toppen och alla står där stumma av beundran. Det finns alltså på riktigt är min första tanke och sedan blir jag stående med ett glädjerus i kroppen.

Vårt andra stopp är den vita stranden och där är det tyvärr väldigt många andra turister. Inte ens det kan ta bort det vackra men kanske lite av magin. Jag går längs stranden och väljer ett så avlägset ställe som möjligt där jag borrar ner fötterna i sanden och bara njuter.

Efter några timmar är tiden på ön över och vi tar oss tillbaka till vår båt där det nu bjuds på lunch. Det är med vemod jag lämnar denna paradisos men den känslan lämnar mig ganska fort när jag får reda på att vi är på väg till ett rev där vi ska få snorkla. Solen stod högt på himlen när vi anlände till en liten vik. Vi blev tilldelade våtdräkt och snorkel och sedan var det bara att hoppa i. Vi simmade längs kanten av den lilla ön och jag hann vara under ytan i fyra sekunder innan jag var tvungen att gå upp för att le. Det var som att se *Hitta Nemo* i verkligheten, fast mycket bättre. Korallrevet med alla dessa fantastiska färger och alla fiskar i olika storlekar och färger. Det var som att simma runt i ett akvarium och ingen ville gå upp. Dagen avslutades i vanlig ordning med middag och ännu en god natts sömn under stjärnorna.

Så kom till sist dagen då vi skulle återvända till Airlie Beach. Men innan dess skulle vi bege oss till ett annat rev för att snorkla. Strömmarna påverkar väldigt mycket när man snorklar, och det avgör vad man får se och det är nästintill omöjligt att veta var det kommer vara bra sikt. Vi hade otur och hamnade vid ett rev där det var väldigt grumligt vatten. Det var mest mörkt och någon enstaka fisk som inte var det minsta färgglad. Så vi packade ihop våra saker och åkte tillbaka till hamnen. Jag och min vän satt i fören och lät fötterna dingla i vattnet och njöt av svalkan från vågorna. Solen värmd oss så där lagom skönt och vi bestämde oss där och då för att paradiset faktiskt finns på riktigt. ★

HELLS GATE

Text & Foto: Åsa Duffy

i Rotorua

Rotorua är Nya Zeelands mest populära turistmål och inget besök i Nya Zeeland skulle vara komplett utan att ett besök här. Rotorua är själva hjärtat i Nya Zeeland med en koncentrerad maorikultur som lockar många turister. Mest känt är Rotorua för sin vulkaniska aktivitet. Nya Zeeland ligger på det som man kallar "Ring of Fire" och Rotorua ligger på en vulkanisk platå med en mycket tunn jordskorpa. Det pyser och fräser ur marken lite överallt i och omkring staden och doften av svavel är slående. Det finns fem huvudsakliga geotermiska områden här med en mängd olika gejsrar, varma källor, kokande pooler, lera och kratrar som kan upplevas på nära håll. Vi har bestämt oss för att åka till Tikitere som också kallas Hells Gate. Detta är en alldeles lagom stor park där man får uppleva ett stort utbud av termiska aktiviteter. Om du besöker Rotorua, är Hells Gate en underbar plats att få ett brett perspektiv på maorikulturen, geotermisk aktivitet och spa-aktiviteter.

Hells Gate skiljer sig från de andra parkerna eftersom dess värmekälla bara är 1 km under ytan medan det i de andra parkerna är hela 5-6 km. Så fort vi stiger ur bilen slår den starka doften av svavel emot oss och vi rynkar våra näsor. Det tar dock bara en kort stund innan man vänjer sig och, tro det eller inte, men efter en stund till så tycker man nästan att det luktar gott. Vi löser vår entré och får en karta över området som beskriver de olika källorna och aktiviteterna. Namnen på de olika källorna är minst sagt otäcka, för vad sägs om Djävulens bd, Helvetets port, Djävulsgapet, Sodom och Gomorra och Djävulens kittel. I parken finns fem olika pooler som har en temperatur på mellan 70-110 grader och de är 5-15 meter djupa. Det är förbjudet att kasta stenar i poolerna, då det kan göra att ventiler kan blockeras och därför orsaka utbrott. Lite skämtsamt säger man att guden Ruamoko vakar över parken och är det så att en besökare gör något dumt, då kommer den besökaren att få uppleva lite otur. När man tittar närmare på de olika poolerna i området upptäcker man att de har olika färger och temperaturer och det beror på att var och en skiljs av olika typer av geotermisk lera. Några pooler är mer vita och det beror på en blandning av kiseldioxid och pimpsten medan andra pooler är mer guldfärgade och består av enbart svavel. Vi går över en liten bro och där nere i vattnet ser vi bubblande varmt svart vatten. Temperaturen är ungefär 80 grader och anledningen till att det är så svart, är att det består av grafit och

är svart till färgen på några hundra meter under ytan. Det finns också två mindre pooler som är cirka 200-300 mm över den stora poolen. Dessa två pooler var resultatet av en explosion som inträffade år 2002 och som tydligt visar att de geotermiska systemen är mycket aktiva och alltid förändras.

I parken finns också det största varma vattenfallet på södra halvklotet, Kakahi Falls. Enligt legenden var det här som maorikrigarna brukade bada för att läka sina sår efter sina strider. Temperaturen är ungefär 40 grader så det är ett skönt varmt vattenfall. Det kokar, väser och bubblar och ångan ligger stundtals tät. Ibland är det uttritat på stigen med grön penna som en varning att jordskorpan här är väldigt tunn. Läger man handen nära så bränner man sig rejält och ofta får stigen anpassas efter aktiviteten i underjorden. Parkens höjdpunkt är helt klart lervulkanen och den är nästan två meter hög. Istället för lava släpper den här vulkanen ut ett slags lera som liknar lava. Var sjätte vecka får lervulkanen ett utbrott som är över fem meter i diameter. Tack och lov sker nästan alla de här utbrotten på natten. Här finns också en stor pool som har använts för matlagning då den har unika egenskaper som lämpar sig för maoriernas matlagning som kallas "hangi". Temperaturen håller konstant 93 grader och även om det stinker av svavel och är svart så förorenar inte detta maten. Det påstås att grönsaker som tillagas här smakar himmelskt då de blir fina i konsistensen på grund av det mjukgörande vattnet. Hells Gate erbjuder guidade turer, har specialevent för barn och här finns också ett härligt spa och varma pooler att bada i. Det funkar också alldeles utmärkt att upptäcka parken på egen hand då den är lättöverskådlig, lagom stor (knappt tre kilometer) och kartan man får vid entrén beskriver på ett utförligt alla sevärdheter.

Efter vår fantastiska promenad runt området kommer vi tillbaka till huvudbyggnaden, redo för att bada fötterna i den sköna lerpoolen. Leran här är känd för sina läkande och stärkande egenskaper och känns som silke. Hells Gate är en perfekt utflykt för hela familjen och rekommenderas varmt.★

Vill du veta mer så besök: www.hellsgate.co.nz

Text & Foto: Margot Garmelius

STEWART ISLAND

en okänd del av Nya Zeeland

Till Stewart Island kommer man antingen med båt från Bluff eller med flyg från Invercargill. Vi väljer att flyga ut och ta båten tillbaka. Då ingår även transfer från Bluff tillbaka till Invercargill. Det är något visst med att flyga ett litet plan. Det känns verkligen att man flyger och det går inte att jämföra med ett större plan. Vi förstår att det är viktigt att tänka på viktfordelningen i ett sådant litet plan. Två tungviktare blir hänvisade längst bak och vi andra fem passagerare utplaceras jämnt varav en av oss två hamnar bredvid piloten. Stewart Islands Flights flygplan tar oss snabbt upp på en bekväm marschhöjd, lagom höjd för oss som vill njuta av den fantastiska utsikten. Molnen ligger lågt men vi ser ändå rätt långt. Resan tar endast 15 minuter och landningen, som vi nu kan följa på nära håll och med stort intresse, går galant. Två amerikanska damer som var rejält rädda för att flyga ett sådant litet plan var glädjesprudlande efter landningen och konstaterade att det var betydligt roligare än de vågat tro.

Vårt tidsschema för resan ger oss inte möjlighet att stanna över natt, något som vi senare beklagar eftersom vi får veta att det finns massor av kiwifåglar där. Jag som trodde dessa bara kunde skådas i nocturnal avdelningen på Auckland Zoo. Här kunde dessa unika fåglar ofta beskådas nära Oban. Vi såg till och med varningsskyltar utefter vägen eftersom det var vanligt att se kiwifåglar korsa vägen i skymningen.

Vi hade köpt en paketresa som inkluderade, förutom flyg/båt, en guidad tur på 1,5 timma runt huvudön samt en tur till Ulva Island med taxibåt. Efter vår ankomst till Oban går vi ner till en liten hamn där vår taxibåt väntar. Vi inser snabbt att vi är de enda som ska resa över och vi får bestämma själva hur lång tid vi vill ha på ön. Ulva Island har fantastiska vandringsleder och vi vandrar och njuter av stillheten, naturen och ett mycket rikt fågelliv. Vi spenderar 2,5 timmar och möter endast fyra personer men desto fler fåglar. De mest spännande var ett Oyster Catcher par med sina nykläckta ungar. Båda föräldrarna försvarade sina ungar med näbbar och klor, något som var nödvändigt då deras bo endast var i en liten grop, mitt på stranden. Vi höll oss på behörigt avstånd men ett annat par var alltför närgångna och blev därför ordentligt attackerade.

Efter en välbehövlig lunch med "torktid" av våra kläder var det dags för vår guidade tur. Torktiden behövdes då vi mot slutet av vår vandring på Ulva Island fick en hel del regn på oss. I lagom tid för rundturen kom solen fram igen. En inflyttad engelsman tog oss runt i en liten minibuss.

Det visade sig bara vara vi två från Sverige och en ensam nyzeländare som skulle åka med.

Innevånarna livnär sig förutom av turism på jakt och fiske. Jakten inskränker sig till hjort och fisket handlar mest om blue cod och crayfish. För den som själv vill resa dit och fiska eller jaga finns många möjligheter.

På Stewart Island har man blivit mycket duktig på att ta tillvara sina sopor. Ett eget recycling center har byggts. Kostnaden för att transportera sopor till fastlandet är hög så kreativiteten flödar. Ett exempel på det är att man tillverkat fiskerökerier av uttjanta kylskåp. Elen är också dyr. Vår guide John nämner att elnotan för Stewart Islandbon är tre gånger så stor jämfört med övriga NZ.

Varför heter då ön Stewart Island undrar vi?

Jo, Kapten Cook, den som sägs ha upptäckt Nya Zeeland, hade en kartritare ombord på sin båt Pegasus. Hans namn var William Stewart så brittena valde helt enkelt att uppkalla ön efter honom. På Maorispråket heter ön Rakiura. Vi märker att man på NZ mer och mer övergår till att använda maorinamnen i marknadsföringen.

Resan tillbaka med båten från Oban till Bluff tar en timme. Denna överfart är känd för sin grova sjö. Båten far som en smörklick i en stekpanna och vi är ena sekunden högt uppe på en vågtopp för att sedan snabbt slängas ner i en djup vågdal. Inget för den som lätt blir sjösjuk. Vi är tacksamma att det bara tar en timme men vi är aldrig rädda. Besättningen ser helt lugn ut, skojar och skrattar med varandra. Det ger en känsla av trygghet och vi kan koncentrera oss på att hålla ögonen på horisonten så gott det går för att hålla sjösjukan stängin.

Vi är riktigt nöjda med vår tur när vi kliver i land i Bluff. Vill du stanna över natt finns gott om olika typer av övernattningsmöjligheter.★

Läs gärna mer om Stewart Island på: www.stewartisland.co.nz

- Söder om Sydön ligger denna ö lite större än Öland, med endast 380 invånare.
- Runt huvudön finns 170 mindre öar.
- Huvudorten heter Oban. Hela 85 % av ön ingår i Rakiura National Park.
- Mellan oktober och mars tar man emot cirka 55 000 turister.

BLI MEDLEM / FÖRMÅNER

Bli medlem i vänskapsförening och utöka dina kunskaper om länderna, inte bara som rese mål, utan också om bland annat kultur, historia, sport, vin, studier, arbete och hur det är att leva i Australien och Nya Zeeland. Det är också ett forum för medlemmarna till att dela egna reseupplevelser med andra med samma intresse.

Medlemsförmåner

Som medlem erhåller du flera medlemsförmåner så som medlemstidningen **Down Under**, **Tim Tam**, **Australiens favoritkex** där medlemmar erhåller ett specialerbjudande. 5 paket för 150:- + frakt. (Ordinariepris 195:- + frakt) www.timtam.se. **Tracker school sweden** lämnar 5% rabatt www.trackerschool.se. **Backpacking-boken**, den enda svenska boken om backpacking. Specialpris för medlemmar 150:- + frakt (Ord. i butik 200:-). www.backpacka.nu

Besök www.australien-nyazeeland.se för information om medlemsförmåner. Följ oss även på **Facebook!**

Bli medlem

Inbetalning av **200 SEK** till PlusGiro konto **54 81 31-2**. Var vänlig ange namn, ev. medlemsnummer och e-postadress. Vi arbetar konstant med att skaffa flera och bättre fördelar för dig som medlem.

Utöver medlemstidningen **Down Under**, hemsidan och deltagande i olika arrangemang runt om i landet, kan du som medlem få en rad olika rabatter hos olika samarbetspartners.

Autogiro

Automatisk överföring av medlemsavgiften på rätt dag. Om du vill slippa hantera räkningar och förfallodagar ska du beställa Autogiro. På så vis missar du inte att betala din medlemsavgift och du får automatiskt senaste numret av **Down Under** skickat till dig samt tillgång till alla våra medlemsförmåner.

New smooth wings this summer

Starting mid-July, we'll be operating our Stockholm-Bangkok route with brand-new Boeing 777-300ER aircraft, taking our legendary service to new heights. Sawasdee!

For information and reservations visit thaiairways.se or your nearest travel agent.

B

Vill du skriva en artikel för **DOWN UNDER?**

Har du rest, studerat, arbetat eller
upplevt något intressant med koppling
till Australien och Nya Zeeland?

Kontakta oss via www.australien-nyazeeland.se

